

Gustaf Adolfs-dagen i Borås 1905.

Förlag: K. E. Nybergs Pappershandel.

Gamla Rådhuset på Stora Torget

Hittade en gammal bild på bland annat det gamla Rådhuset vid som låg mellan Stora Torget och lilla Torget. Denna bild fotograferades på Gustav Adolfsdagen år 1905. Staden grundades av kung Gustav II Adolf år 1621, mestadels för att legalisera en riksomfattande gårdfarihandel och för att Kronan skulle få skatteintäkter från de så kallade knallarnas försäljning. De sålde nämligen varor som inte hade förtullats någonstans, vilket retade såväl städernas köpmansgillen som Kronan. Detta hade bevisligen pågått sedan 1500-talet, då traktens bönder drygade ut sin försörjning vintertid genom att sälja sitt eget hantverk, smide och träslöjd vida kring. Med tiden blev de alltmer som handelsmän, vilka köpte och sålde varor. De utvecklade också ett eget hemligt språk, så kallad månsing, med ord som än idag lever kvar i svenskan.

Våren 1620 skickade bygden ett par representanter till kungen för att klaga på hur knallarna behandlades av kringliggande städer och för att få möjlighet att bedriva handel. Kungen uppmanade dem då att antingen upphöra med sin handel eller grunda en ny stad. En ny stad grundades runt sockenkyrkan i Torpa, en medeltida kyrka som stod där Carolikyrkan står idag. Vid midsommartid 1620 reste återigen sändebud till kungen för att utverka stadsprivilegier. Då kungen var på friarfärd i Tyskland fick traktens gårdfarihandlare giltiga, om än provisoriska, stadsprivilegier den 29 juni 1621. Dessa privilegier bevittnades sedan av kungen den 25 maj 1622. År 1624 utvidgades privilegierna, så att boråsarna fick rätt att driva handel var de ville bara de hade förtullat varorna i Borås.

Ytterligare en viktig orsak till att Borås grundades var militär. I väster hade Sverige ännu endast tillgång till havet genom en smal korridor vid Göta älvs mynning med Gamla Älvsborgs fästning som lås (från mitten av århundradet med Nya Älvsborg som försvarsfäste). I övrigt var hela det nuvarande Sveriges västra del danskt. Göteborg grundades samma år som Borås, men behövde understöd. Älvsborgs regemente sattes därför upp 1624 i Västergötland med bas i Sjuhäradsbygden. Detta

infanteriförband, kallat I 15, underhölls därefter i över 350 år, fram till 1998, från 1914 i Borås. Sedan Borås grundande så har staden härjats av fyra stadsbränder: 1681, 1727, 1822 och 1827. Caroli kyrka invigdes 1669 och är den äldsta byggnaden i Borås. Den har överlevt alla bränder, om än skadats och reparerats. Men Borås har rest sig efter varje stadsbrand.